Από τη δημιουργία της, τον Ιούνιο του 2006, η 23η ΕΒΑ έχει πραγματοποιήσει τις παρακάτω σωστικές ανασκαφές:

ΕΥΒΟΙΑ

Χαλκίδα

Οδός Ωρίωνος 10, οικόπεδο Χρ. Δημαρέλου-Δεληβοριά (2007) (εικ. 1-2)

Στην ανασκαφή, που βρίσκεται στο κέντρο της σύγχρονης πόλης, εντοπίστηκαν λείψανα κτηρίων, τα οποία χρονολογούνται κατά κύριο λόγο στους μέσους και ύστερους βυζαντινούς χρόνους, με πρωιμότερο πιθανό όριο τον 9ο/10ο αι. μ.Χ. Τα κτήρια αυτά θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικά για τις γνώσεις μας σχετικά με την πολεοδομική εξέλιξη της βυζαντινής πόλης, καθώς η περιοχή γύρω από την οδό Ωρίωνος βρισκόταν κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους έξω από την οχυρωμένη πόλη, στο επονομαζόμενο «Προάστιο» ή «Βούργο» (Borgo), το οποίο αναπτυσσόταν σε μεγάλη έκταση ανατολικά του κάστρου. Το σημαντικότερο από τα αποκαλυφθέντα κτήρια εντοπίζεται στο νότιο τμήμα του οικοπέδου και πρόκειται πιθανότατα για μία από τις υπόγειες αίθουσες ενός λουτρικού συγκροτήματος. Στο βόρειο τμήμα του οικοπέδου αποκαλύφθηκε μια σειρά από μεταγενέστερους τοίχους, οι οποίοι ανήκουν σε πέντε, τουλάχιστον, διαφορετικές οικοδομικές φάσεις, φανερώνοντας τη συνεχή λειτουργία και επανάχρηση του χώρου. Ορισμένοι από αυτούς τους τοίχους ανήκαν σε εργαστηριακά συγκροτήματα. Η τελευταία περίοδος χρήσης του χώρου πρέπει να τοποθετηθεί στους χρόνους της τουρκοκρατίας.

Οδός Κώτσου 39-41, Ο.Τ. 25, οικόπεδο Σ. Νεγρίν (εικ. 3)

Η ανασκαφή στο οικόπεδο, που βρίσκεται στο ιστορικό κέντρο της σύγχρονης πόλης, στα όρια του ενετικού κάστρου, αποκάλυψε λείψανα κτηρίων, πιθανότατα αποθηκευτικών χώρων. Αποκαλύφθηκαν δώδεκα τοίχοι, οι οποίοι μπορούν να χρονολογηθούν κυρίως στους μεσοβυζαντινούς (10ος-12ος αι.) και μεταβυζαντινούς χρόνους (15ος-18ος αι.). Τα αρχιτεκτονικά κατάλοιπα, τα οποία ανήκουν σε τουλάχιστον τέσσερις οικοδομικές φάσεις, φανερώνουν τη συνεχή λειτουργία και επανάχρηση του χώρου. Η ανασκαφή απέδωσε εφυαλωμένη και αβαφή χρηστική κεραμική κυρίως μεταβυζαντινών αλλά και μεσοβυζαντινών χρόνων. Η τελευταία περίοδος χρήσης του χώρου πρέπει να τοποθετηθεί στους χρόνους της ύστερης τουρκοκρατίας.

Εικ. 1-2. Χαλκίδα, οδός Ωρίωνος. Άποψη του υπόκαυστου του λουτρού από ΝΑ. και γενική άποψη της ανασκαφής.

Εικ. 3. Χαλκίδα, οδός Κώτσου. Γενική άποψη της ανασκαφής.

Οδός Μητροπόλεως 9, οικόπεδο ιδιοκτησίας «ΑΤΤΟΝ Ο.Ε.» (εικ. 4-5)

Το οικόπεδο, με εμβαδό 188,25 τ.μ., βρίσκεται στο κέντρο της Χαλκίδας, σε μικρή απόσταση από το ναό του Αγίου Δημητρίου και τον «Πύργο της Σειρήνας». Στις τέσσερις τομές της ανασκαφής, η οποία ολοκληρώθηκε το Νοέμβριο του 2010, εντοπίστηκαν επτά αποθέτες, από τους οποίους ορισμένοι έχουν ιδιαίτερα μεγάλες διαστάσεις, καθώς και μερικά μικρά τοιχία. Οι αποθέτες, βάσει των ευρημάτων, χρονολογούνται στους υστεροβυζαντινούς και μεταβυζαντινούς χρόνους.

Τα κινητά ευρήματα είναι κυρίως όστρακα αβαφούς κεραμικής, ορισμένα από τα οποία φέρουν ίχνη καύσης, όστρακα εφυαλωμένων αγγείων, κεραμίδες, πλίνθοι, οστά και όστρεα, σιδερένια καρφιά, θραύσματα λευκού μαρμάρου και θραύσματα γυάλινων αγγείων, τα τελευταία σε μεγάλη ποσότητα. Από τα κεραμικά ευρήματα ξεχωρίζουν οι εφυαλωμένες κούπες που σώζονται σε καλή κατάσταση και κοσμούνται με ποικίλες παραστάσεις, μια ακέραιη εφυαλωμένη οινοχόη με εγχάρακτη και γραπτή διακόσμηση, οι πήλινες πίπες, ένα τσουκάλι χωρίς λαβές, δύο κλειστά αγγεία με ηθμό και ένας πήλινος τριποδίσκος όπτησης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν μια σχεδόν ακέραιη ενετική εφυαλωμένη κούπα με παράσταση νεαρού ευγενούς σε προτομή, καθώς και τα χάλκινα νομίσματα.

Συμβολή των οδών Ερωτόκριτου, Ολύνθου και Σκαλκώτα, οικόπεδο Κ. Τουλίτση και Κ. Λούμου-Λουμάκη (εικ. 6)

Κατά τη διάνοιξη δοκιμαστικής τομής για την ανέγερση νέας διώροφης οικοδομής στο παραπάνω οικόπεδο [Ο.Τ. 4, Συν. Β΄], αποκαλύφθηκαν αρχιτεκτονικά λείψανα και κινητά ευρήματα. Ακολούθησε ανασκαφική έρευνα τα διαστήματα από 17-2 έως 29-7-2009 και από 31-8 έως 12-10-2009, κατά τη διάρκεια της οποίας διερευνήθηκε συνολικά έκταση περίπου 114,43 τ.μ. με τη διάνοιξη πέντε ανασκαφικών τομών διαστάσεων 4x4 μ. Κατά την ανασκαφική έρευνα αποκαλύφθηκαν 52 τοίχοι, ένδεκα υπολείμματα δαπέδων, ένας πήλινος και δύο κτιστοί αγωγοί, οκτώ αποθέτες, δύο κυκλικά φρεάτια και ένας βόθρος. Αποκαλύφθηκαν, επίσης, ένας μικρός, διανοιγμένος στο βράχο ορθογώνιος λάκκος και δύο, αδιάγνωστης χρήσης, ορθογώνιες κατασκευές. Επίσης, σε τρεις τομές εντοπίστηκαν τα υπολείμματα συνεχόμενης κτιστής κατασκευής, αποτελούμενης από πλίνθους και υδραυλικό κονίαμα, που ανήκουν πιθανότατα σε αγωγό.

Εικ. 4-5. Οδός Μητροπόλεως 9. Άποψη της ανασκαφής και όστρακο εφυαλωμένου αγγείου.

Η εικόνα για την πλειονότητα των αρχιτεκτονικών καταλοίπων είναι αποσπασματική, καθώς οι περισσότεροι από τους αποκαλυφθέντες τοίχους έχουν διαφορετικό βάθος θεμελίωσης, προσανατολισμό και τρόπο κατασκευής, χωρίς να συνδέονται μεταξύ τους. Επιπλέον, η αποσπασματική τους διατήρηση, συνήθως μέχρι το ύψος της θεμελίωσης, δεν επιτρέπει την ασφαλή διεξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τη χρήση και λειτουργία των οικοδομημάτων που ορίζουν. Τα περισσότερα αρχιτεκτονικά κατάλοιπα ανήκουν, με βάση τη στρωματογραφία και τα κινητά ευρήματα, στους χρόνους της τουρκοκρατίας, ενώ περιορισμένα είναι τα αρχιτεκτονικά λείψανα που χρονολογούνται στους μεσοβυζαντινούς και υστεροβυζαντινούς χρόνους.

Η χρονολόγηση των ευρημάτων της ανασκαφής από τους μεσοβυζαντινούς χρόνους και εξής είναι σημαντική δεδομένου ότι το εν λόγω οικόπεδο κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους βρισκόταν εντός των ορίων της τειχισμένης πόλης της Χαλκίδας, στο νοτιοδυτικό τμήμα της, σε μικρή απόσταση από τα δύο αντιπροσωπευτικότερα δείγματα της εκκλησιαστικής και κοσμικής αρχιτεκτονικής της περιόδου της βενετοκρατίας, την τρίκλιτη βασιλική της Αγίας Παρασκευής, από την οποία απέχει μόλις 16 μ., και το κτήριο του Βαΐλου, αντίστοιχα. Ο ναός της Αγίας Παρασκευής ειδικότερα έχει απασχολήσει κατά καιρούς την έρευνα ως προς τη χρονολόγησή του, καθώς ορισμένοι ερευνητές θεωρούν ότι πριν από την ανοικοδόμησή του κατά την περίοδο της ενετοκρατίας είχε δύο παλαιότερες οικοδομικές φάσεις κατά τους παλαιοχριστιανικούς και μεσοβυζαντινούς χρόνους. Η απουσία παλαιοχριστιανικού στρώματος στο εν λόγω οικόπεδο προσθέτει νέα δεδομένα στο σχετικό προβληματισμό.

Εικ. 6. Χαλκίδα. Συμβολή των οδών Ερωτόκριτου, Ολύνθου και Σκαλκώτα. Γενική άποψη της ανασκαφής.

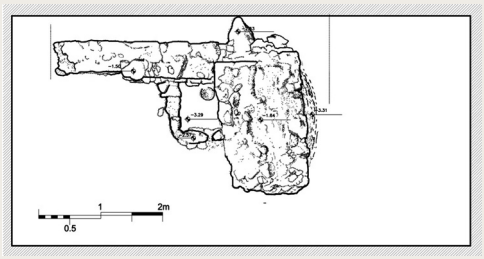

Εικ. 7. Χαλκίδα. Αλευρόμυλοι (πρώην ΑΣΑΧ). Μεσαιωνικό κτίσμα στο υπόγειο του συγκροτήματος.

Αλευρόμυλοι (πρώην ΑΣΑΧ) (εικ. 7)
Στο πλαίσιο του έργου ανάπλασης του κτηρίου ΑΣΑΧ πραγματοποιήθηκαν δοκιμαστικές τομές στο ισόγειο του κτηριακού συγκροτήματος και εντοπίστηκαν κατάλοιπα τοίχων, από τους οποίους ο ένας είναι ογκώδης και κτισμένος με επιμέλεια. Χρονολογείται πιθανώς στους βυζαντινούς χρόνους ή στα χρόνια της ενετοκρατίας και μάλλον ανήκει σε μεγάλου μεγέθους κτήριο. Η κεραμική που προήλθε από την ανασκαφή αποτελείται από μεγάλο αριθμό χρηστικών αγγείων της βυζαντινής, υστεροβυζαντινής και οθωμανικής περιόδου.

Χαλκίδα, Φύλλα (τέως Δ. Ληλαντίων)
Οικόπεδο Η. Παπαγεωργίου (εικ. 8-9)
Η ανασκαφή του οικοπέδου, το οποίο βρίσκεται δεξιά της οδού Μύτικα προς τον οικισμό Φύλλα, αποκάλυψε στο σύνολό της τρεις αποθηκευτικές κατασκευές-σιρούς και ένα ορθογώνιο δωμάτιο με δάπεδο το οποίο είναι στρωμένο κατά το ήμισυ με κεραμικές πλάκες και το υπόλοιπο με πατημένο χώμα. Το γεγονός αυτό, καθώς και η ελαφριά κατωφέρεια που παρουσιάζει ο χώρος αυτός στο κέντρο, αλλά κυρίως η ύπαρξη οπής στην εσωτερική πλευρά στο μέσον του βόρειου τοίχου, η οποία οδηγεί σε κυκλικό αποθέτη, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι αυτό το μικρό δωμάτιο αποτελεί ληνό ενώ η κυκλική κατασκευή λειτουργεί ως υπολήνιο όπου συγκεντρώνεται το γλεύκος. Η κεραμική στην πλειονότητά της αποτελείται από αβαφή ακόσμητα όστρακα χρηστικών κυρίως αγγείων. Λιγότερα είναι τα δείγματα εφυαλωμένης κεραμικής, τα οποία χρονολογούνται τη μεσοβυζαντινή και υστεροβυζαντινή περίοδο, καθώς και κάποια δείγματα μεταβυζαντινών χρόνων.

Ερέτρια
Θέση «Μαγούλα», Τμήμα Λ, οικόπεδο Δ. και Μ. Βλάμη (2007-2008) (εικ. 10)
Το οικόπεδο είναι όμορο με τον αρχαιολογικό χώρο της Αγίας Παρασκευής, στον οποίο σώζεται κτίσμα, πιθανόν βασιλική, με αρχική φάση κατασκευής κατά τους παλαιοχριστιανικούς χρόνους από οικοδομικό υλικό σε β΄ χρήση, αλλά και με μεταγενέστερες μετασκευές. Η ανασκαφή απέδωσε 15 τοίχους, τρεις τάφους και κινητά ευρήματα, τα οποία μπορούν να χρονολογηθούν μέχρι τον 5ο/6ο αι. μ.Χ. Η αποσπασματική εικόνα των ανεσκαμμένων τοίχων δεν επιτρέπει ταυτίσεις κτηρίων, διαπιστώθηκε, ωστόσο, ομοιότητα στις τοιχοποιίες τους με αυτές των τοίχων στο χώρο της Αγίας Παρασκευής. Επίσης, βρέθηκαν δύο υστερορωμαϊκές επιγραφές σε β΄ χρήση ως δομικό υλικό στους ανεσκαμμένους τοίχους. Οι τρεις τάφοι που αποκαλύφθηκαν ήταν καλυβίτες και περιείχαν παιδικές ταφές. Τα κινητά ευρήματα της ανασκαφής, τα οποία βρέθηκαν σε διαταραγμένα στρώματα, περιλαμβάνουν χρηστική κεραμική υστερορωμαϊκής και παλαιοχριστιανικής περιόδου, και τρία νομίσματα, τα οποία, μετά από τη συντήρησή τους, χρονολογούνται μεταξύ 3ου και 4ου αι. μ.Χ.

Εικ. 8-9. Φύλλα. Άποψη της ανασκαφής και αποθέτες.

Αλιβέρι

Ενετικός πύργος εντός των εγκαταστάσεων της ΔΕΗ (εικ. 11)

Η διενέργεια ανασκαφικών εργασιών στο εσωτερικό του μεσαιωνικού πύργου εντός του ΑΗΣ Αλιβερίου από τον Οκτώβριο μέχρι το Δεκέμβριο του 2010 εντάσσεται στο πλαίσιο του έργου «Προσθήκη νέας μονάδας συνδυασμένου κύκλου (Μονάδα V) καθαρής ισχύος 416,95 MW στον ΑΗΣ Αλιβερίου», το οποίο χρηματοδοτείται από τη ΔΕΗ.

Η ανασκαφή στο εσωτερικό του πύργου έφερε στο φως έναν τοίχο, μήκ. 2,60, μέγ. πάχ. 0,55, μέγ. ύψ. 0,40 μ., ο οποίος εδράζεται στο φυσικό βράχο, που αποτελεί το δάπεδο του πύργου. Ο τοίχος, από αργούς λίθους που συνδέονται μεταξύ τους με πλίνθους και χώμα, κατευθύνεται διαγώνια προς τη Δ. πλευρά του πύργου και πιθανόν προϋπήρχε της κατασκευής του, στοιχείο που μας επιτρέπει να υποθέσουμε την προγενέστερη παρουσία οικιστικών καταλοίπων στην περιοχή.

Τα κινητά ευρήματα της ανασκαφής περιλαμβάνουν όστρακα χρηστικής κεραμικής κυρίως αβαφούς. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν, ωστόσο, τα όστρακα με εφυάλωση. Η κεραμική χρονολογείται στους χρόνους της φραγκοκρατίας (13ος-14ος αι.).

Πολιτικά

Μονή Παναγίας Περιβλέπτου (εικ. 12-13)

Η ανασκαφή έγινε στο πλαίσιο εργασιών αποκατάστασης της βυζαντινής μονής της Παναγίας Περιβλέπτου, οι οποίες πραγματοποιούνται με τοπική χορηγία. Η ανασκαφή περιορίστηκε κατά μήκος της ανατολικής, της βόρειας και της νότιας πλευράς του καθολικού της Μονής. Στα νοτιοανατολικά διερευνήθηκαν ακτέριστες ταφές και στα βόρεια εντοπίστηκε τμήμα αψίδας, της οποίας όμως η σχέση με το μνημείο δεν έχει ακόμη επακριβώς διερευνηθεί. Επίσης ήλθαν στο φως τμήματα τοίχων, των οποίων η λειτουργία δεν είναι σαφής, ενώ στη δυτική πλευρά αποκαλύφθηκε βοτσαλωτό δάπεδο.

Από τα κινητά ευρήματα, ενδιαφέρον παρουσιάζει αρχαίο κιονόκρανο που εντοπίστηκε στη βορειοδυτική γωνία του ναού και το οποίο είχε μετατραπεί σε φιάλη. Τέλος, η κεραμική απέδωσε πολλά όστρακα εφυαλωμένων υστεροβυζαντινών αγγείων.

ΒΟΙΩΤΙΑ

Θήβα

«Επέκταση και Διαμόρφωση του Περιβάλλοντος χώρου του νέου Μουσείου Θήβας» (2006-2007)

Το έργο στο σύνολό του χρηματοδοτήθηκε από το Γ΄ ΚΠΣ. Η ανασκαφή για τη θεμελίωση του βόρειου τμήματος του νέου Μουσείου της Θήβας έφερε στο φως δύο φάσεις από τμήμα εξωτερικού τείχους / προτειχίσματος της φραγκοκρατίας, που ανήκει στη βόρεια οχύρωση του λόφου της Καδμείας, όπου ήταν κτισμένη η πόλη της Θήβας. Το προτείχισμα φαίνεται ότι ξεκινά από την περιοχή του Πύργου του Σαιντ-Ομέρ και κατευθύνεται προς τα βόρεια. Στη συνέχεια στρέφεται προς τα δυτικά, συνεχίζει και καταλήγει επάνω σε τμήμα του κυρίως τείχους της πόλης, το οποίο είχε ανασκαφεί παλαιότερα από την 1η ΕΒΑ και διατηρείται ορατό κι επισκέψιμο στο υπόγειο του νέου μουσείου. Η κεραμική που βρέθηκε ακόμη και μέσα στο στρώμα θεμελίωσης χρονολογείται κυρίως στους χρόνους της φραγκοκρατίας (13ος-15ος αι.), καθώς και η πλειονότητα των χάλκινων νομισμάτων, ενώ δεν λείπουν και κάποια βυζαντινά.

Στον περιβάλλοντα χώρο και στη θέση του παλαιού προπύλου του μουσείου, που κατεδαφίστηκε προκειμένου να αντικατασταθεί με καινούργιο, ανασκάφηκαν δέκα αποθέτες λαξευμένοι στο φυσικό πωρόλιθο, που περιείχαν κυρίως κεραμική φραγκοκρατίας και μεταβυζαντινών χρόνων. Βρίσκονται βόρεια του οικιστικού πυρήνα της πόλης και πιθανότατα αποτελούσαν αποθηκευτικούς χώρους για σιτηρά και άλλα αγροτικά προϊόντα.

Τον Ιούλιο του 2007, κατά τη διάρκεια έργων

Εικ. 10. Ερέτρια, θέση «Μαγούλα». Άποψη από Ν.

Εικ. 11. Αλιβέρι. Ενετικός πύργος στις εγκαταστάσεις της ΔΕΗ. Όστρακα εφυαλωμένης κεραμικής.

Εικ. 12-13. Πολιτικά. Μονή Παναγίας Περιβλέπτου. Απόψεις της ανασκαφής από Ν. και Β.

της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θήβας στην οδό Θρεψιάδου και στο πεζοδρόμιο νότια του μουσείου, εντοπίστηκε τμήμα ψηφιδωτού δαπέδου παλαιοχριστιανικής περιόδου που είχε εντοπιστεί και πολύ παλαιότερα από τον αρχαιολόγο Αντ. Κεραμόπουλλο και θεωρείται ότι ανήκε σε μεγάλο κτήριο αδιευκρίνιστης χρήσης (εικ. 14). Το ψηφιδωτό, με παράσταση ωκεανού με θαλάσσιους οργανισμούς την οποία περιτρέχει ζώνη με πτηνά, διακρίνεται για τη ζωντάνια των χρωμάτων του, που οφείλονται κατά κύριο λόγο στη χρήση γυάλινων χρωματιστών ψηφίδων. Συνεργείο συντηρητών της Υπηρεσίας μας αποκόλλησε το δάπεδο.

Συμβολή των οδών Λουκατζίκου και Δαγλαρίδου, οικόπεδο Γ. Λούκου (2007) (εικ. 15)
Το οικόπεδο αυτό βρίσκεται εκτός των τειχών της Καδμείας. Το κυριότερο εύρημα αποτέλεσε ένας τοίχος, μήκ. 21, μέγ. πάχ. 0,70, μέγ. ύψ. 1,44 μ., ο οποίος καταλαμβάνει ολόκληρη τη δυτική μακριά πλευρά του οικοπέδου και συνεχίζει πέρα από τα όριά του. Αποτελείται από αργούς λίθους που δένονται μεταξύ τους με συνδετικό κονίαμα και βήσσαλα. Η ερμηνεία για τη χρήση του τοίχου αυτού πρέπει να συνδυαστεί με την ύπαρξη του παρακείμενου, παράλληλου ρέματος του Χρυσορρόα (αρχαίος ποταμός Στροφία) στα δυτικά και των γειτονικών λόφων Καστέλλια στα ανατολικά του οικοπέδου, αντίστοιχα. Προφανώς ο ανασκαμμένος τοίχος χρησίμευε ως αναλημματικός για τη συγκράτηση των χωμάτων από τους λόφους προς τον ποταμό. Τοίχος παρόμοιας κατασκευής είχε ανασκαφεί παλαιότερα και σε γειτονικό οικόπεδο. Ανασκάφηκε, επίσης, κεραμοσκεπής τάφος, ακτέριστος, όπου βρέθηκε σκελετός ύψους 1,72 μ. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η λάξευση του φυσικού πωρόλιθου (πούρου) του εδάφους, για χρήση πιθανότατα υδραυλική. Βρέθηκαν τέσσερα χάλκινα νομίσματα, από τα οποία ένα είναι πιθανώς φολλάρο του Μανουήλ Β΄ (1391-1425) και ένα άλλο ανώνυμος φόλλις. Η κεραμική από τα διαταραγμένα στρώματα της ανασκαφής ήταν κυρίως φραγκοκρατίας και μεταβυζαντινών χρόνων.

Εικ. 14. Θήβα, οδός Θρεψιάδου. Ψηφιδωτό δάπεδο.

Εικ. 15. Θήβα, συμβολή των οδών Λουκατζίκου και Δαγλαρίδου. Άποψη από Ν.

Οδός Κιθαιρώνος (Ο.Τ. 354), οικόπεδο Γ. Αδριανού (2007) (εικ. 16)
Το οικόπεδο βρίσκεται στους δυτικούς πρόποδες της Καδμείας. Η ανασκαφή αποκάλυψε ένα αποσπασματικά σωζόμενο σύμπλεγμα οκτώ τοίχων, κατασκευασμένων κυρίως από αργολιθοδομή με παρουσία βησσάλων ανάμεσά τους. Ένας από τους χώρους που σχηματίζονται διέθετε δάπεδο από πλίνθους, πηλό και πατημένο χώμα, ενώ εκτός συμπλέγματος εντοπίστηκε το υπόστρωμα ενός ακόμη δαπέδου, αποτελούμενο από θραύσματα κεραμίδων και μικρούς αργούς λίθους. Η κεραμική που συγκεντρώθηκε στο μεγαλύτερο μέρος της ήταν βυζαντινή και μεταβυζαντινή. Τα ένδεκα νομίσματα που συγκεντρώθηκαν ήταν βυζαντινά, μεταξύ τους τρεις ανώνυμοι φόλλεις. Στο επιφανειακό στρώμα εντοπίστηκαν δύο ταφές.

Οδός Δημοκρίτου 11, οικόπεδο Σ. και Ε. Βασιλοπούλου (2008) (εικ. 17-18)
Η ανασκαφή αποκάλυψε αρχιτεκτονικά κατάλοιπα δύο κυρίως φάσεων. Η Φάση 1 χρονολογείται, σύμφωνα με μια πρώτη εξέταση της μορφής των ακίνητων και των κινητών ευρημάτων, στην υστερορωμαϊκή / παλαιοχριστιανική περίοδο. Περιλαμβάνει έξι τοίχους και ένα πήλινο δάπεδο. Οι τοίχοι αποτελούνται από αδρά λαξευμένους λίθους και κομμάτια πλίνθων, ενώ στα σημεία, όπου υπήρχαν ανοίγματα (εί-

σοδοι), σχηματίζονται παραστάδες επιμελημένης κατασκευής, με λαξευτούς δόμους από παλιότερα κτήρια. Βρέθηκε σημαντική ποσότητα κεραμικής, η οποία χρονολογείται από τα μυκηναϊκά μέχρι και τα παλαιοχριστιανικά χρόνια. Η Β΄ κύρια φάση χρήσης του χώρου περιλαμβάνει αδιευκρίνιστης χρήσης σύμπλεγμα με ιδιαίτερα ψηλά θεμέλια και μικρό τμήμα ανωδομής πέντε τοίχων και ένα ακόμη πήλινο δάπεδο. Το σύνολο μπορεί να τοποθετηθεί στην περίοδο της τουρκοκρατίας (16ος-18ος αι.).

Μονή Οσίου Λουκά

Κινστέρνα (2007-2008) (εικ. 19)

Η ανασκαφή της κινστέρνας του 11ου αιώνα στη Μονή Οσίου Λουκά Βοιωτίας πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του ενταγμένου στο Γ΄ ΚΠΣ έργου που πραγματοποίησε η Εφορεία μας στη μονή. Οι ανασκαφές αποκάλυψαν σημαντικά δομικά στοιχεία της δεξαμενής. Η υπόστυλη αίθουσα με τους οκτώ χώρους και την κιονοστήρικτη τοξοστοιχία εδράζεται στο φυσικό βράχο. Η θέση της, μεταξύ τράπεζας, ελαιοτριβείου και καθολικού, την εντάσσει σε ένα ευρύτερο οικοδομικό σύνολο που εκτελέστηκε μάλλον σε μια φάση, αυτή των αρχών του 11ου αιώνα. Η κινστέρνα ήταν εξ ολοκλήρου επιχωμένη, επέμβαση πιθανώς σκόπιμη, που πραγματοποιήθηκε σε άγνωστη χρονική περίοδο. Τα κινητά ευρήματα ήταν φτωχά, αντικατοπτρίζοντας μάλλον τις περιόδους παρακμής και εγκατάλειψης της μονής από το 13ο έως και το 15ο αιώνα.

Προϊσταμένη

Ευγενία Γερούση-Μπεντερμάχερ (2006-2010)

Εικ. 16. Θήβα, οδός Κιθαιρώνος. Άποψη από Α.

Εικ. 17-18. Θήβα, οδός Δημοκρίτου 11. Γενική άποψη της ανασκαφής και ευρήματα παλαιοχριστιανικής περιόδου.

Εικ. 19. Μονή Οσίου Λουκά. Ανασκαφή της κινστέρνας.

Ανασκαφές	*Υπεύθυνοι αρχαιολόγοι*
Χαλκίδα	
Οικόπεδο οδού Ωρίωνος, οικόπεδο οδών Ερωτόκριτου, Ολύνθου και Σκαλκώτα	Γ. Βαξεβάνης
Οικόπεδο οδού Κώτσου	Δ. Κοτρίκλας
Κτήριο ΑΣΑΧ (αλευρόμυλοι)	Σ. Χρυσοχόου
Οικόπεδο οδού Μητροπόλεως	Γ. Βαξεβάνης, Μ. Καράπα
Φύλλα	
Οικόπεδο Η. Παπαγεωργίου	Π. Γκάνη
Ερέτρια	
Οικόπεδο Δ. και Μ. Βλάμη	Κ. Τσάκα
Αλιβέρι	
Ενετικός πύργος Αλιβερίου εντός ΔΕΗ	Ευαγγ. Μάλλιαρη
Πολιτικά	
Μονή Παναγίας Περιβλέπτου	Π. Γκάνη
Θήβα	
Οικόπεδο Μουσείου	Μ. Σκορδαρά
Οικόπεδο Γ. Λούκου, οικόπεδο Γ. Αδριανού	Μ. Καραμπίνης
Οικόπεδο Σ. και Ε. Βασιλοπούλου	Μ. Σκορδαρά
Μονή Οσίου Λουκά, κινστέρνα	Α. Γεωργίου